

УДК 619: 576. 895. 1

*Дорошевич Т. В., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”
Науковий керівник – Цвігун О.А., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна*

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ АСКАРОЗУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ

Світова практика свідчить, що створення м'ясного балансу в країні неможливе без інтенсивного розвитку свинарства. Серед причин, що стримують розвиток галузі, – паразитарні хвороби, які завдають значних економічних збитків.

Повідомлення у вітчизняній та зарубіжній літературі засвідчують, що найбільшого поширення з-поміж паразитарних захворювань свиней набули шлунково-кишкові нематодози, зокрема аскароз свиней.

Аскароз свиней – нематодозне захворювання свійських та диких свиней переважно у віці п'яти-шести місяців, яке характеризується ураженням тонкого кишечника, печінки, легенів і проявляється виснаженням, мінливим апетитом, ознаками бронхопневмонії, проносами, проявами алергії, нервовими розладами й спричинюється гельмінтом *Ascaris suum* [1,2].

Економічні збитки мають від загибелі й виснаження тварин; зниження приросту живої маси та погіршення якості м'яса; зниження відтворної здатності й вибраковування уражених органів, а також від збільшення витрат на проведення лікувально-профілактичних заходів [3,4].

Метою роботи є вивчити особливості епізоотології аскарозу свиней в Хмельницькому районі, а також дію антигельмінтних препаратів при даному нематодозі.

Об'єкт дослідження: свині різних вікових груп здорові та інвазовані, *Ascaris suum*, антигельмінтна ефективність універму та івермектину.

Предмет дослідження: копроскопічний матеріал, овоскопічні елементи.

Дослідження тривали протягом 2018-2019 років. Практичні дослідження проводились в Хмельницькій районній державній лікарні ветеринарної медицини. Гельмінтологічні дослідження виконано в лабораторії паразитологій ПДАТУ.

Для вивчення терапевтичної ефективності універму та івермектину ми сформуваємо три вікові групи свиней. В першу групи ми відібрали за методом аналогів поросят віком від одного до трьох місяців, в другу свиней віком від трьох до шести місяців, в третю свиней віком від шести до 12 місяців. В кожній віковій групі було по 20 тварин, десятьом з яких вводили універм, а іншій половині – івермектин.

Для вивчення епізоотичної ситуації щодо інвазійних захворювань свиней було відібрано фекалії у 200 свиней різного віку. В результаті лабораторного дослідження було діагностовано аскароз у 110 свиней, що склало ЕІ – 55%, езофагостомоз у 15 тварин, тобто ЕІ склала 7,5% та трихуроз у 21 голови – ЕІ було 10,5% відповідно.

Для вивчення вікової динаміки аскарозої інвазії серед свиней було відібрано проби фекалій від шести вікових груп свиней, о 15 голів в кожній групі.

В результаті вивчення вікової динаміки аскарозу свиней встановлено, що із збільшенням віку тварин екстенсивність та інтенсивність інвазії у свиней різко зростає, досягаючи пікового рівня у тварин віком 4-6 місяців ЕІ – 93,3%, ІІ – 28,5 яець у краплі досліджуваної рідини, а з 6 місячного віку спостерігається зниження рівня захворюваності. У свиноматок та поросят 1-2-місячного віку екстенсивність та інтенсивність інвазії була досить на низькому рівні і склала 13,3% і 6,9 яець та 20%, 4,7 яець в краплі досліджуваної рідини.

Після вивчення вікової динаміки захворюваності котів на гельмінтози ми повели дегельмінтизації згідно схеми досліді. Через 15 днів після лікувальної обробки ми відібрали фекалії і повторно досліділи на вивчені гельмінти.

В 1-3-місячних поросят після проведеної дегельмінтизації універмоми з 10 тварин 8 звільнились від гельмінтів, тобто ЕЕ склала 80,0%. До терапевтичної обробки універмом було знайдено в середньому 15,3 яець в одній краплі дослідної рідини, а після дегельмінтизації середня кількість яець становила 3,1 відповідно ІЕ склала 79,7%.

В віці 3-6 місяці при застосуванні універму спостерігали ЕЕ склала 90,0%, а ІЕ – 76,4%.

В віковій групі 6-12 місяців ЕЕ універму, склала 60,0%. Причому до обробки в середньому кількість яець в одній краплі дослідної рідини становило 13,1 а через 15 днів після обробки було знайдено 2,8 яйця, тобто Іе була 78,6%.

Застосування івермектину поросятіам віком 1-3 місяці сприяло звільненню від аскарисів 9 тваринам (дослідні проби фекалій не містили яець). До обробки препаратом було знайдено в середньому 15,4 яець в одній краплі дослідної рідини, а після обробки – лише 2,3. ІЕ склала 85,1%.

В наступній віковій групі (поросята віком 3-6-місяців) після проведення обробки івермектином усі тварини звільнились від аскарисів. Отже ЕЕ склала 100% і відповідно ІЕ теж 100%.

Застосування івермектину свиням в віці 6-12 місяців сприяло одужанню 9 тварин, що склало ЕЕ 90% при ІЕ 83,6%.

Список використаних джерел.

1. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. К. Урожай. 2009. 460 с.
2. Довгій Ю.Ю., Фещенко Д. В Особливості епізоотології нематодозів свиней у зоні українського полісся. Мир ветеринари. 2012. № 3. С. 62-63.
3. Єрохіна О.М. Паразитологія та інвазійні хвороби сільсько-господарських тварин. Навчальний посібник. К. Аграрна освіта, 2014. 431 с.
4. Стибель В.В. Аналіз гельмінтологічної ситуації серед свиней у господарствах Львівської області. Науковий вісник ЛНАВМ ім. С.З. Гжицького. 2004. Т. 6, № 2, Ч. 1. С. 197-198